

خیلی زودی یعنی بعد از گذشت چند هفته باز به تهران باز می‌گردد و تیر پرون به سنگ می‌خورد اما او که مترصد است بین زن و شوهر را شکرآب کشید دست از تلاش برنمی‌دارد و از راه دیگری وارد می‌شود.

اقدامات نخستین پرون مقدمه‌ای برای فعالیت و دسیسه‌های بعدی می‌شود. درست است که در مرحله اول پرون ناکام ماندو نتوانست آن گونه که هدفش بود به مقصد رسد ولی زمینه خوبی برای خرابکاری به وجود آمد و فوزیه را آماده پذیرش هرگونه انتقام کرد... [پرون همچنان باز بود، او بعد از مدتی امیر علایی را به دربار آورد و بعداً به من (فردوست) گفت که امیر علایی نیز رفیق جنسی اوست^(۱)].

نقشه‌ای که پرون کشید در واقع به جزاً یک خائن - حال در مورد هر فردی و زوجی می‌خواهد باشد، فرق نمی‌کند - برنمی‌آمد. ارنست پرون که مرموزترین فرد در دربار به شمار می‌آمد و در طول چندین دهه که در کنار محمد رضا پهلوی سایه به سایه گام بر می‌داشت، کسی ندانست این فرد چگونه سر راه محمد رضا سبز شد، هدفش چه بود و چه رابطه‌ای بین او و شاه سابق برقار بود که حتی به شاه وزن شاه و اطرافیانش امر و نهی می‌کرد و در محترمانه‌ترین روابط آنان مستقیماً دخالت و بالاتر از دخالت خیانت و دور رویی روا می‌داشت. یکی از موارد وارد کردن شخصی به نام تقی امامی به دربار بود. با توجه به مقررات سخت دربار و نزدیکی به خانواده شاه این امر بسیار شگفت‌انگیز می‌نماید که ارنست پرون از چه قدرتی برخوردار بود که می‌توانست دست به چنان اقدامی بزند و عادی‌ترین فرد را حتی تا خوابگاه محمد رضا پهلوی ببرد.

تقی امامی جوان ورزشکاری بود که پرون وی را نخست برای بازی تنیس با شاه در نظر گرفت و روابط آن دوراً آنگونه که می‌خواست صمیمانه کرد. این جریان مدتی ادامه داشت. کارها طبق نقشه بر وفق مراد پرون پیش می‌رفت. پرون وقتی کاملاً مطمئن شد نقشه‌اش گرفته، برای حسین فردوست توضیح داد:

در کاخ بین تقی امامی و فوزیه روابط نامشروع وجود دارد. وقتی فردوست از شنیدن این حرف شگفت‌زده و متعجب می‌گردد و نسبت به آن اعتراض

می نماید و می گوید:

این چه حرفی است که می زنی؟ کو شاهد؟

پرون می گوید:

راننده فوزیه شاهد است و مثله مسجل است، من موضوع را به محمدرضا خواهم گفت، پرون معطل نشد و همان روز مثله را به محمدرضا گفت.

محمد رضا مرا خواست و گفت:

- برو راننده فوزیه را ببین و با فرصت کامل از او تحقیقات کن و تهدیدش نما اگر دروغ بگوید مدارک دیگری موجود است و شدیداً مجازات می شود.^(۱)

من ترتیب ملاقاتی را با راننده فوزیه دادم و او گفت:

- صحبت دارد. مدتی است که هفته‌ای دوشب و گاهی هم یکشب در میان و گاهی هر شب تقی امامی و فوزیه را به تپه‌های محمودیه می برم، در آنجا به من دستور می دهند که پیاده شوم و دور شوم تا خبرم کنند... سپس راننده التماس کرد که «من گناهی ندارم، فقط راننده‌ام و ملکه به من دستور می دهد و من باید اطاعت کنم»

سخنان راننده را برای محمد رضا بازگو کردم...

اگر نقشه پرون در مرحله نخست کاملاً نگرفت ولی در مرحله دوم حساب شده تر عمل کرد و آنچنان جوی ایجاد کرد که به آنچه در نظر داشت، رسید. روابط محمد رضا و فوزیه روزبه روز تیره‌تر گشت و در این میان میدان برای اشرف در کمین نشسته که بدون شک پرون او را هم در جریان قرار داده بود، کاملاً مهیا گردید که چنگال بژهره حربیف نحیف فرود آورد و ضربه کاری خود را وارد سازد. فوزیه از چند جهت به محاصره درآمد، به طوری که بی اعتمایی‌ها و اطوارهای تاج‌الملوک مادر شاه در مقایسه با زخم زبانها و رفتار اشرف و دار و دسته‌اش، اصلاً به حساب نمی‌آمد.

حسین فردوسی، ارنست پرون، فتح‌الله امیر علایی و تقی امامی از اعضا دایره پیرامون شاه بودند. در این میان تقی امامی که ابتدا فرد خجول و شرم‌رویی به نظر

می‌رسید، رفته تغییر ماهیت داد. این دگرگونی را مسلماً ارنست پرون در جهت مقاصد خاص خویش به وجود آورد.

امامی طبق دستور ارنست پرون خدمتگزار فوزیه شد و مانند نوکری خانه‌زاد مثل شمع به دور پروانه وجود عروس دربار می‌گشت واردت خویش را در هر فرصت و لحظه‌ای ابراز می‌داشت. به عنوان مثال وقتی فوزیه می‌خواست پای در رکاب اسب نهد این تقی امامی بود که جلو می‌دوید و با حرارت پوتین و چکمه سواری فوزیه را در دست می‌گرفت و رکاب را برای سوار شدن آماده می‌کرد. رفتار تقی امامی به قدری صادقانه و خالصانه بود که محمدرضا پهلوی شوهر فوزیه کوچکترین فکر بدی به ذهن خود راه نمی‌داد... تا آن که در یک فرصت که احتمالاً آن راهم ارنست پرون فراهم کرده بود فوزیه، شهناز در معیت تقی امامی به اصفهان می‌رond. آنچه در اصفهان اتفاق افتاد سرتوشت فوزیه را دگرگون نمود، اتفاقات بعدی بدون شک زایدۀ همین سفری بود که معلوم نشد به چه دلیل و به اصرار ارنست پرون صورت گرفت. در بازگشت از اصفهان فوزیه آن فوزیه سابق نبود.

در این مورد مدارک معتبر و غیرقابل انکاری در دست است:

نامه محمدرضا پهلوی به ملک فاروق،

سعدآباد

۲۸ آوت ۱۹۴۸ [برابر با ششم شهریور ۱۳۲۷ خورشیدی]

برادر عزیزم

از دریافت نامه‌ای که آن اعلیحضرت مرا درمورد تصمیم که علیا حضرت گرفتند مقصود دانستند بسیار اندوهگین شدم، امیدوارم با نصیحتهای عاقلانه شما و گذشت زمان خداوند متعال احساسات بهتری در قلب علیا حضرت به غلیان درآورد. امیدوار بودم که اگر در قلب علیا حضرت کدورتی از من وجود داشته، برطرف شده باشد. می‌بینم که چنین نیست.

به دلیل علاقه و وابستگی عمیقی که به علیا حضرت دارم و همچنین به خاطر خوبی‌خوشی شهناز عزیzman که ثمره این وصلت است، مرا موظف می‌کند که به اعلیحضرت بگویم علی‌رغم همه گله‌هایی که علیا حضرت دارد، نمی‌تواند

منکر صمیمیت و احترامی باشد که همیشه نسبت به او دارم. به همین دلیل است که موظفم عقیده‌ام را بار دیگر به اعلیحضرت ابراز نمایم.

علیاحضرت به عنوان مادر و به عنوان ملکه کشوری بزرگ، کشوری که مردمش او را دوست دارند و به او احترام می‌گذارند، وظیفه دوگانه اخلاقی و وجودانی در قبال فرزندش و کشوری دارد که او را در خود پذیرفته است و نمی‌تواند اینها را نادیده انگارد. کودک احتیاج به مراقبت و محبت مادری دارد، درست مثل یک گل حساس که به اشعه آفتاب نیازمند است. متاسفانه علیاحضرت رفتاری غیر از این و درست به عکس دارد.

کاملاً ممکن است که نحوه زندگی در دریار تهران آن چیزی نبوده باشد که علیاحضرت انتظارش را می‌داشت و این امر سبب نارضایی و سوءتفاهمات بسیار حزن‌انگیز باشد. برای ملکه بسیار ساده بود که با گفتن یک کلمه خواسته‌هایش را برآورده سازد. او می‌توانست همراهان خود را در مصر انتخاب کند و خود را توسط این افراد مورد نظر احاطه نماید. امیدوارم با روشن‌بینی که در اعلیحضرت سراغ دارم بتوانید ملکه را با توجه به منافع دو کشور و دو فامیل راهنمایی کنید.

آقای قاسم غنی سفیر و نماینده ما در پیشگاه آن اعلیحضرت می‌تواند با صدایی رسا، مکنونات قلبی مرا که متصفمن خوشبختی و منابع دوکشور است به سمع برادر هزیر برساند.

محمد رضا پهلوی

آنچه از محتویات این نامه برمی‌آید آن است که کدورت دو جانبی و عمیقی بین محمد رضا پهلوی و فوزیه ایجاد گشته که هیچ کدام در حقیقت از علت کدورت طرف مقابل آگاه نیست. البته نمی‌توان اظهار نظر صریح کرد که کدام یک مسبب اصلی این جدایی می‌باشدند، ولی یک اصل مشخص است.

آنان که ترتیب این ازدواج فرمایشی را دادند، طلاق تحمیلی را نیز دیگته کردند که این جریان با کمک افرادی مثل ارنست پرون عمدتاً و از روی نسخه اربابان و نیز از درون ناخواسته و از روی حسابت توسط اشرف آنچه که شاهد بودیم رخ داد و برای پی بردن

بیشتر به آتش نفاق و جدایی و وضع کلی فوزیه قبل از عزیمت با هم یکی از شباهای عجیب دربار را از نزدیک می‌بینیم.

ستیز زنان دربار، فحش‌کاری اشرف و فوزیه

اشرف مدتها منتظر فرصت بود تا ضربه کارسازی به فوزیه وارد کند، این فرصت زمانی به دست آمد که شبی پس از صرف شام یکی از افسران نیروی هوایی که با دربار رابطه خویشاوندی داشت طبق درخواست اشرف در حضور شاه و فوزیه شروع به نقل خاطرات و شرح مشاهدات خود از مصر کرد، در این جلسه صادق سرمهد شاعر معروف آن زمان که تازه از مصر دیدن و به ایران مراجعت کرده بود حضور داشت و اشرف مخصوصاً او را دعوت کرده بود تا فوزیه را آن چنان که باید و شاید خفیف کند.

افسر مورد بحث به اتفاق عده‌ای دیگر از افسران ایرانی برای شرکت در رژه پیروزی و جشن پایان جنگ به انگلستان دعوت شده و بین راه چند هفت‌ای را در قاهره و اسکندریه گذرانده و رویدادهای زیاد را به چشم دیده بود. پس از صرف شام که توأم با مشروب بود، اشرف افسر هوایی دعوت کرد مشاهدات خود را بیان نماید.

افسر جوان گفت:

- اگر اعلیحضرتین والا حضرتها و شاهپورها و شاهدختها و البته پیش از همه علیا حضرت ملکه پهلوی اجازه فرمایند آنچه را که در مصر دیدم یا شنیدم یا استنباط کردم به عرض می‌رسانم و بدیهی است آنچه می‌گویم شرح حقایق است و هیچ‌گونه غلو و دروغی وجود ندارد و امیدوارم کسی رنجیده خاطر نشود.

توجه فوزیه به اظهارات سرگرد جوان جلب شد و درحالی که گلابی دسر خود را با کارد می‌برید، گفت:

از جانب من مطمئن باشید که هیچ رنجشی به دل راه نخواهم داد.

توجه و کنگکاوی همه برانگیخته شده بود. افسر جوان گفت:

چون قرار بود حسب‌الامر مطاع همایونی، که به وسیله وزارت جنگ و ستاد

ارتش ابلاغ شده بود عده‌ای از افسران ارتش ایران از طریق مصوبه فرانسه و سپس انگلستان اعزام شوند و در رژه پیروزی شرکت کنند، من نیز به اتفاق عده‌ای از افسران ایرانی با هواپیمای حمل و نقل نیروی هوایی بریتانیا به قاهره اعزام شدم.

قاهره شهر بسیار بزرگی است و به هیچ وجه قابل مقایسه با تهران نیست. تمام خیابانها دارای پیچ و از زیبایی خاصی برخوردار است. سی خط واگن برقی در شهر کار می‌کنند. فرخ واگن برقی بسیار ارزان است برای طی سه ربع ساعت راه با آن ۱/۵ پیاستر می‌گیرند. (که هر پیاستر یک ریال و دهشانی به پول ایران است). برق شهر بسیار عالی است، هرگز خاموش یا قطع نمی‌شود. از گاز و روشنایی هر چه بگوییم کم گفته‌ام. وسائل عبور و مرور در شهر بسیار زیاد و متنوع است. تاکسیهای زیاد دارد که تاکسیها متعددند و راننده به محض سوار شدن مسافر، متر را به کار می‌اندازد و همین که به مقصد رسید و پیاده شد کرايه را از روی عقریه آن حساب کرده از مسافر دریافت می‌دارد.

البته در بین رانندگان تاکسیها آدمهای متقلبی پیدا می‌شوند که گاهی سر مسافر را کلاه می‌گذارند. خود من یک روز هفت تومان اضافی پرداختم.

در قاهره به قدری کافه و رستوران زیاد است که تعجب می‌کنید. در رستورانها از غذای سه پیاستری هست تا غذای یک پوندی (۱۰ پیاستری). در شهر ۱۴ سینما دایر است که سالنهای بسیار شیک و قشنگی دارند. از صبح تا دوازده شب فیلم نمایش می‌دهند. صبحها بلیط آن ارزان‌تر و عصرها گران‌تر است. در روزهای تعطیل دوباره قیمت است. یک اپراخانه معظم دارد که می‌گویند با معروف‌ترین اپراخانه‌های جهان برابری می‌کند. اعلیحضرت معظم ملک فاروق اغلب به آنجا می‌روند. گویا آرتیست‌های معروف و مشهور دنیا نیز در آنجا بازی می‌کنند. البته حق دارند که نسبت به این اپراخانه مغرور باشند. جیب‌بر و کلاه‌بردار و حقه‌باز در شهر بسیار زیاد است. اگر چنگالشان به یک تازه‌وارد بند شود، می‌خواهند زیرشلوارش را هم از پایش در آورند. در خیابانها همیشه عده‌ای هستند که به عنوان واکس زدن کفش جلو می‌آیند و ابتدا

به ساکن به زبان انگلیسی شروع به صحبت می‌کنند. بارها دنبال من می‌افتدند و می‌گفتند:

خانمهای قشنگ، دختران جوان، رفاصه‌های لخت، خانمهای فرانسوی، نمی‌خواهید، نمی‌خواهید مناظر زیبا ببینید، زن با زن، مرد با زن، مرد با مرد، زن با مرد؟ تعداد اینها یک نفر دو نفر نیست بعضی اوقات آنقدر در گوش انسان وز وز می‌کنند که انسان عصبانی می‌شود.

در عربی «امشی» به معنی برو گمشو است. من این را از روی کتاب راهنمای قاهره پیدا کردم و هر وقت یکی از اینها پیش می‌آمد به آنها می‌گفتم «امشی». افسران جوان مصری به من می‌گفتند اینها نتیجه اقامت افسان و سربازان انگلیسی و متفقین امریکایی و فرانسوی آنها در کشور ماست...

سخنان افسر مورد توجه حاضرین واقع می‌شود. اشرف او را تشویق می‌کند که باز هم سخن بگوید. سرگرد جوان می‌گوید:

- من دوازده روز تمام در قاهره بودم. تمام خیابان‌های آن را زیر یا گزاردم، از بهترین محلات تا بدترین جاهای خیابان‌ها را. اما یک دعوا یا یک آدم مست ندیدم. چاقوکشی در قاهره مفهومی ندارد. مصرف مشروب در آنجا شاید یک صدم مصرف تهران است. شراب بسیار خوب بطری ۱۵ پیاستر است یک شب در یک رستوران من یک بطری آبجو خواستم. همه مردم با حیرت نگاهم می‌کردند. آنها مشروب خاصی دارند که «چتی آبجورا» خوانده می‌شود. در قاهره زن زیبا بسیار کم دیده می‌شود. آنقدر که مردان این شهر خوش‌قیافه و جذابند، زنانش ظریف و زیبا نیستند. بسیار چاق و بسیار قواره‌اند. حتی آرتیستهای کاباره‌ها یا موزیک‌هال‌ها به هیچ وجه در خور توجه نیستند.

موزیک‌هال در قاهره جاهایی است که مردم در آنجا می‌نشینند و با خوردن آشامیدنی، یا یک «چتی آبجورا» موزیک‌گوش کرده رقص تماشا می‌کنند.

یکی از حاضرین می‌پرسد دیگر چه دیدید؟

افسر جوان می‌گوید:

- آنقدر که مصر در ایران ما معروف است و البته این به خاطر تشریف فرمای

علیا حضرت فوزیه است به ایران، ایران زیاد در مصر معروف نیست. ایرانی زیاد در قاهره زندگی نمی‌کند. تا دلتان می‌خواهد بونانی‌ها، یهودیها، ارمنی‌ها، ترکها، اعراب فلسطینی و انواع و اقسام ملل اروپایی به جز روسها در قاهره زندگی می‌کنند. همه رستورانها و بارها و هتلها در دست یونانی‌هاست.

يهودی‌ها تجارت‌خانه‌ها را در دست دارند. پزشکان و داروسازان و صرافها اغلب از ارمنی‌ها هستند. موقع عصر، مثل پاریس و لندن پیش از جنگ، جلوی اغلب کافه‌ها توی پیاده‌روها صندلی می‌گذارند و مردم توی خیابان می‌نشینند. در کافه، تخته و کارت و دومینو زیاد بازی می‌کنند. خیابان استانبول آنجا خیابان فؤاد اول و خیابان لاله‌زار این شهر خیابان عمام الدین است. خوردنی تفشنی اغلب مردم ذرت بو داده است. کسبه ما فرانسه و انگلیسی را خوب می‌فهمند اما اعیان، فرانسه صحبت می‌کنند. تعدادی از لغات فارسی هم در زبان عربی مصری یافت می‌شود؛ مثلاً به دواخانه می‌گویند اجزاخانه، به انعام می‌گویند بخشیش، جشن سالانه هر چیز را مهرگان (مهرجان) می‌گویند. یک عید بهاری دارند که (النیروز) خوانده می‌شود. ترشی را همان ترشی می‌خوانند. گراند‌هتل را جران هتل و گمرک را جمروک و لیموناد را گازورد که مغرب Gasoul است می‌خوانند و می‌نویسند.

در کافه‌ها زن دیده نمی‌شود اما در بارها و رستورانهای مهم زنهای شیک مصری دیده می‌شوند. بچه‌ها و مردانی که به عنوان سیگارفروش و غیره حاشیه خیابان را اشغال می‌کنند آبروی قاهره را می‌برند. علاوه بر جمعه که روز تعطیل مسلمانان است، شنبه‌ها یهودیان، یکشنبه‌ها مسیحیان و دوشنبه‌ها فرنگی مآبه تعطیل می‌کنند.

شاد می‌پرسد:

پس اینها چیزهایی بود که در قاهره دیدی و شنیدی؟

افسر جوان با احترام می‌گوید:

بله اعلیٰ حضرت‌تا.

اشرف می‌گوید:

ولی من شنیدم یعنی به من گفتند تو چیزهای دیگری هم شنیده‌ای یا دیده‌ای، چرا آنها را به ما نمی‌گویند؟

سرگرد هواپیمایی معذب می‌شود و درحالی که با اشاره چشم و به طور نامحسوس علیاًحضرت فوزیه را نشان می‌دهد، می‌گوید:

البته چیزهای دیگری دیدم و شنیدم که جای گفتن ندارد.

غلامرضا می‌گوید:

خوب، چرا تعریف نمی‌کنی؟

غلامرضا و برادرش عبدالرضا از رفتار متکبرانه و زشت فاروق نسبت به خودشان بسیار آزرد دخاطر بودند. اشرف هم دل پرخونی از فاروق داشت و مخالفت او با اعطای لقب پاشا به احمد شفیق را نمی‌بخشید. همین‌گونه می‌دانست فاروق تا لحظه جاری شدن خطبه عقد اشرف و احمد شفیق با ازدواج این دو مخالف بود و کار حتی به نامه‌های رسمی سفارت ایران در قاهره به تهران و انعکاس مراتب عدم رضایت ملک از این ازدواج رسیده بود.

اشرف که می‌دانست فوزیه کورکورانه برادرش فاروق را دوست می‌دارد و حاضر نیست کوچکترین عیبی را برقبای اندام او ببیند؛ سعی داشت فوزیه را آزار دهد. و از این‌رو آنقدر اصرار کرد که افسر جوان لب به سخن گشود و از یکی از جنایات فجیع ملک فاروق که نظر مردم مصر را به کلی از او برگرداند و در ایران کسی از آن باخبر نبود پرده برداشت. او گفت:

راستش در قاهره شنیدم که اعلیاًحضرت فاروق بسیار جنتمن‌گالان هستند. یعنی دوستدار زنان و دختران هستند و برای همین هم بالباس ساده غیرنظمی به کافه‌ها و رستورانها و بارها می‌روند. به من گفتند در هر بار یا نایت‌کلاب یک میز مخصوص با سه یا چهار صندلی برای اعلیاًحضرت و دو یا سه همراهشان همیشه خالی نگاهداشته می‌شود. مردم می‌گویند یاد سعد زغلول پاشا بخیر که در دوران او که از مجاهدین استقلال مصر بود. فؤاد پادشاه مصر و رجال مصر سرمشقاً اتیکت و نزاکت بودند و دربار مصر می‌کوشید در همه امور و شئون از دربارهای انگلستان و ایتالیا تقلید کنند.

یکی از خانمهای درباری می‌گوید:

سعد زغلول، او دیگر کیست؟

فوزیه با متناسب توضیح می‌دهد:

رئيس وزرای اسبق مصر، رهبر حزب «السعدي»، «الوفد» کودک خردسالی بودم که او را دیدم استاد دانشگاه الازهر بود. نزد پدرم زیاد می‌آمد. مرد بسیار خوبی بود. یک وطنخواه واقعی بود در ۱۹۲۷ مُرد.

سرگرد هواپیمایی پس از پایان توضیحات ملکه فوزیه به سخنان خود ادامه می‌دهد. گاهی ایشان (فاروق) با پیراهن آستین کوتاه در کاباره‌ها حضور می‌یابند.

واقعه‌ای که در مصر زیاد از آن صحبت می‌شد مربوط به حدود چهار سال پیش می‌باشد و آن این است که یکی از نمایندگان متنفذ مجلس شورای ملی مردی است به نام علی ایوب بیک که مقام معاونت ریاست مجلس را از طریق آراء نمایندگان به دست آورده است. از دست پروردگان سعد زغلول است. چند سال پیش یعنی در اواسط سال ۱۳۲۰ پسر جوان و آراسته علی ایوب بیک دوره دانشکده افسری ارتش مصر را سپری کرد و به درجه ستوان دومی رسید.

این پسر بسیار زیبا و آراسته و خوش سروپز بود. از بس ساده بود او را فلاج یعنی دهاتی صدا می‌کردند. ملکه فریده دختر خاله‌ای دارد به نام «سریه» که دختر عبدالحمید سلیمان پاشا است که پدر فقید او شوهر خواهر یوسف ذوالفقار پاشا و از اقوام حسین سری پاشاست. این دختر یک روز در یک جشن گارد سلطنتی مصر در باشگاه گارد به اتفاق شوهرش حضور یافته و مشغول بستنی خوردن بود. اعلیحضرت او را دید و طوری از او خوش آمد که به فرمانده گارد سلطنتی دستور داد همیشه سریه و شوهرش را در جشنها و میهمانیها دعوت کنند. سریه بسیار زیبا، درشت چشم، مشکین گیسو، بلند قامت و جذاب است. می‌گویند نگاه مخمور او در اولین دیدار قلب فاروق را به طیش درآورد.

فوزیه به شدت سرخ شده است و با نارضایتی به سخنان سرگرد جوان گوش

می‌دهد. اشرف لبخند می‌زند. توجه همه حاضرین به شدت جلب شده است.

- در قاهره شنیدم که اعلیحضرت ملک فاروق به صغیر و کبیر و دختر وزن شوهردار رحم نمی‌کند. در میان معشوقه‌های ایشان عده زیادی از زنان شوهردار یافت می‌شوند. رجال مصر در این مورد غالباً چشم و گوش خود را می‌بندند زیرا یا اختلاف سن زیاد بین آنها و زنها ایشان وجود دارد یا درگیر اختلافات و مبارزات سیاسی هستند یا زنها ایشان به طوری سلیطه و دریده‌اند که جرأت اعتراض را از شوهران خود می‌گیرند.

سریه و شوهرش اغلب در مجالس شرکت می‌کردند. کم کم کار بالا گرفت و بیچاره پسر علی ایوب بیک یک وقت مشاهده کرد که هر زمان که سریه در مجلس حضور می‌یابد، اعلیحضرت از اول تا آخر با او می‌رقصد و یک لحظه نمی‌گذارد حتی شوهرش به سریه نزدیک شود و با همسر خود صحبت کند یا برقصد. ستوان گارد سلطنتی به همسرش اعتراض کرد. همسرش که همه از گیسوان پرپشت و چهره زیبا و قامت بلند او تعریف می‌کردند، می‌گوید:

- من نمی‌توانم با سلطان مملکت داد و بیداد راه بیندازم و به او توهین کنم. او مرد بدکیته‌ای است و پدر همه ما را می‌سوزاند. بهتر است چندی تو در این مجالس شرکت نکنی و من هم به عنوان اینکه شوهرم حضور نخواهد یافت از رفتن طفره روم. ولی مطمئن باش که من تو را دوست می‌دارم و این مسائل گذراست و من بیدی نیستم که از بادهای مسمومی مانند فاروق بزرگ و درخت زندگی زناشویی ام با تو را از بن درآورم.

با این تمهید پای شوهر از مجالس بریده شد اما زنان درباری و مخصوصاً فرستاده‌های مخصوص کریم ثابت دلال اعلیحضرت می‌آمدند و سریه را می‌بردند و کار کم به همخوابگی او با شاه رسید.

یک شب در یک مجلس مهمانی در خانه حسین سری پاشا که سریه و شوهرش نیز حضور داشتند (زیرا این مجلس درباری نبود) ناگهان خبر دادند که اعلیحضرت ملک تشریف آورده‌اند و بلا فاصله پس از چند دقیقه زنی آمد سریه را نزد اعلیحضرت برد و بعد اعلیحضرت رفت. چند دقیقه بعد سریه

تظاهر کرد سر شر درد می‌کند و به آسپرین نیاز دارد و از مجلس خارج شد.
یک ساعت، دو ساعت گذشت و معلوم نیست چرا پسرا یوب بیک توجه به این موضوع نداشت و گویا بد او گفته بودند چون سرِ سریه درد گرفته به خانه بازگشته است. او از اعلیحضرت سراغ گرفته بود گفتند ایشان به خانه نخست وزیر رفته. دو سه ساعت گذشت. پسرا یوب بیک با رفقا و پاشازاده‌ها سرگرم ورق بازی بودند. گویا بر سر موضوعی دعوا ایشان می‌شد. یکی از همبازیها گفت: تو فقط بلدی به ما کلک بزنی و تقلب کنی عجیب است که نامت را گذارد و آن فلاح. برو ببین روزگار و دیگران چه کلک‌ها به تو می‌زنند!

ستوان جوان عصبانی شد و گفت:

چرا مهم می‌گویی، من چه کلکی به شما زدم؟ فلاح هم اسم بدی نیست. میلیونها نفر مصری فلاح هستند. مگر عیب است که آدم فلاح باشد؟ و انگهی منظور از روزگار و دیگران که به من کلک می‌زنند چیست؟ چه کسانی به من کلک می‌زنند؟ روزگار چه کار به من دارد؟

همبازی پسرا یوب بیک در حالت مستی گفت:

تو برای شندر قاز تقلب می‌کنی اما بهای زنت را نمی‌دانی که چیست! ای بیچاره الان برو بگرد ببین زنت کجاست و پهلوی کیست! برو او را دریاب که شرف و آبرویت را بردۀ است.

پسرا یوب بیک عصبانی شده دست به رولور یا تپانچه (اسلحه کمری) خود می‌برد که مانع می‌شوند و اسلحه را از او می‌گیرند و البته بعد به او پس می‌دهند. یکدفعه مستی از سر شر پریده متوجه می‌شود که زنش درست همان زمان که فاروق از خانه حسین سری پاشا بیرون رفته است او هم رفته است. و احتمالاً جریان سردد و غیره دروغ و ساختگی بوده است. از خانه بیرون می‌آید و از پلیس جلوی در می‌پرسد. پلیس دهاتی بود و بی‌هوا می‌گوید «خان بلندقدی که پیراهن شب فلان شکل پوشیده و کاپ پوست رویاه (مینک) بر شانه افکنده بود، سوار اتومبیل اعلیحضرت شد و با هم رفتند. من هم شنیدم که خانم به راننده دستور داد به هلیوپولیس برو.»

هليوپوليس منطقه جدید و اروپایی و نوساز قاهره است که به سویله سه بلژیکی، دامپن، ژاسپار و بارون اسپار در ۱۵ کیلومتری قاهره ساخته شده است. محله‌های اروپایی نشین و شیک شهر است. طبقات ممتاز مصر هم در آنجا برای خود خانه و ویلا ساخته‌اند. شهر حدود ۷۵ هزار نفر جمعیت دارد. پسر علی ایوب بیک متوجه می‌شود سریه خانن که تصور می‌کرده شوهرش مست و لا یعقل تا پایان مجلس که حدود ساعت مثلاً دو یا سه با مداد بوده در مهمانی می‌ماند از بس گستاخ و بی‌پروا و وقیع بوده ملک را به خانه خودش یعنی خانه شوهرش در هليوپوليس برده است. احتمالاً جریان قمار و طولانی کردن بازی و مست نمودن پسر علی ایوب به وسیله افسران هم مواضعه بوده که سر شوهر گرم بازی شود و رفقايش را هم لابد مأمور کرده بودند که نگذارند از مهمانی بیرون بیاید اما مستی کار دست آنها داده و یکی در عالم مستی و عصیانیت اختیار زبان را از دست داده و رازی را که باید نامکشوف می‌ماند فاش کرده است.

پسر علی ایوب بیگ براساس اظهارات پاسبان به طرف هليوپوليس می‌رود. اتومبیل رانزدیک ویلای مجلس خویش نگه می‌دارد از آن پیاده می‌شود و آهسته آهسته از میان باغ کوچک جلوی خانه می‌گذرد و یک دفعه می‌بیند امیرلووا (سرلشکر) عمرفتحی پاشا ژنرال آجودان ملک فاروق و عطاالله پاشا که درجه فریق (سپهبدی) دارد و رئیس ستاد ارتش است جلوی درِ ویلای شخصی او ایستاده‌اند.

بالطبع به ناموس مردم تجاوز می‌کنند و برای تجاوز محلی را مناسب‌تر از خانه شخصی شوهر زن نمی‌یابند!

این دو ژنرال هر دو در ارتش مصر به بی‌ناموسی و پاندازی و واسطگی محبت سلطان شهره بوده‌اند. پسر علی ایوب که به شدت خشمگین بوده به سرعت و در حالت دویدن از برابر دو ژنرال نیمه مست که در تاریکی ایستاده و سرگرم صحبت با هم بودند می‌گذرد و در سرسران را باز کرده وارد خانه می‌شود و از پله‌ها بالا رفته به طرف اتاق خواب خودش و زنگزد که در این موقع قرق

سلطان معصوم! بوده می‌رود.

عمر فتحی پاشا و عطاالله پاشا از قرار خوب متوجه نمی‌شوند. همین قدر می‌بینند که یک نفر در سرسرای باز کرد و وارد خانه شد. با هم مشورت می‌کنند. خیال می‌کنند وهم و خیال بوده. پسر علی ایوب از پله‌ها به طبقه دوم خانه رسیده به طرف اتاق خواب می‌رود. بدون هیچ پیش‌بینی قبلی که مثلاً سلاح کمری‌اش را درآورد و فشنگ‌گذاری کند در اتاق خواب را باز می‌کند و ماتش می‌برد. زیرا سریه زیبا همسر و فادارش را که به او گفته بود من بیدی نیستم که از بادهایی مانند فاروق بлерزم؛ آری او را لخت و به وضعی شنیع در آغوش ملک فاروق می‌بیند.

در این لحظه همه به قهقهه می‌خندند و اشرف که لذت عجیبی می‌برد، می‌گوید:
- یعنی برادر همین علیا حضرت فوزیه که اینجا تشریف دارند.

افسر سرخ می‌شود و سر به زیر می‌اندازد و می‌گوید:
- از خاک پای علیا حضرت فوزیه استدعای عفو دارم. خودشان اجازه فرمودند.

فوزیه با غیظ می‌گوید:
- دروغ است، مزخرف است. برادر من را مردم سلطان معصوم می‌خوانند.
اینها همه‌اش افسانه و هذیان و یک تحریک رشت و کثیف است.
اما برای اینکه روی اشرف زیاد نشود از جا بلند نمی‌شود و قهر نمی‌کند و نمی‌رود.
محمد رضا سعی می‌کند مجلس را آرام کند اما همه صحبت می‌کنند. سرگرد جوان دنباله داستان را چنین نقل می‌کند:

پسر علی ایوب فریاد می‌زند، گریه می‌کند. به همسرش می‌گوید: ای کثافت،
این چه کاری بود کردی؟

در حالی که فاروق و سریه از وحشت و بہت برجای خشک شده بودند،
پسر علی ایوب دست به جلد تپانچه خود می‌برد. جلد چرمی را باز می‌کند،
تپانچه را بیرون می‌آورد، سرفاروق را نشانه می‌گیرد، می‌خواهد او را بکشد و
بعد همسر کثیفش را، اما ماشه صدای کلیکی می‌کند و گسلوله‌اش شلیک

نمی‌شود.

این ماجر را همه مردم قاهره می‌دانند. افسران در ارتش برای هم زیرگوشی تعریف می‌کنند. در دانشکده افسری قاهره دانشجویی از استاد خود پرسیده: جناب بیگ باشی بهترین رسته ارتش پس از فارغ‌التحصیل شدن چیست؟ بیگ باشی (سرهنگ) می‌گوید: به هر قسمت و رسته خواهی برو، به گارد سلطنتی نرو زیرا در آنجا هم به ناموس افسر ارتش خیانت می‌کنند هم خود او را می‌کشند.

شاد می‌پرسد:

مگر افسر را کشند؟

سرگرد هوایپمایی می‌گوید:

بله قربان. به عرض رساندم که افسر جوان و غیرتمند که خود را هتك حیثیت شده دیده وزن جوان و محبویش را در آغوش اعلیحضرت فاروق می‌بیند؛ لوله تپانچه را به طرف سر و سینه شاه می‌گیرد و می‌خواهد اورا بکشد اما خوشبختانه از نظر اعلیحضرت فاروق و بدیختانه از نظر پسر علی ایوب تپانچه خالی بود و گلوله‌ای در خزانه وجود نداشته است زیرا اگر به خاطر داشته باشد، در جریان دعوا و زد و خورد فلاح با همقطارها یش در خانه حسین سری پاشا که او به روی رفیق هناکش اسلحه کشیده بود، دیگران اسلحه را از او گرفته و در فاصله‌ای کوتاه فشنگها را خالی کرده بودند. از این رو نمی‌توانست شاه را بکشد. در همین لحظه عمر فتحی پاشا و عطا الله پاشا که هر دو محروم راز و نوکر شخصی و دلال محبت شاه هستند از عقب می‌رسند در حالی که هر دو اسلحه به دست دارند و از وحشت رنگشان پریده است. البته فتحی پاشا بعد می‌گوید او زیر دست علی ایوب زده و باعث شده که تیر او خطاب برود اما این دروغ است زیرا تپانچه علی ایوب بیک اساساً فاقد گلوله بوده است.

اعلیحضرت فاروق وقتی می‌بیند اسلحه خالی است و تیری شلیک نشده از ترس شروع به فریاد و شیون و گریه می‌کند و به محض اینکه فتحی پاشا و

عطالله پاشا از پشت سر می‌رسند فریاد می‌زنند: بکشیدش. بکشیدش. این دیوانه را بکشید. بزندیدش...

اعلیٰ حضرت می‌ترسیده پسر علی ایوب بیک با کارد او و سریه را بکشد و یا در هر حال آسیبی به آنها برساند. عمر فتحی پاشا با شنیدن فرمان شاه از آنجا که می‌ترسیده ماجرای فاروق و سریه، به بیرون درز کند و ضمناً شاه هم او را به خاطر قصورش در مراقبت از منزل سریه مورد عتاب و خطاب قرار دهد لوله گلت ۴۵ امریکایی خود را که در آمریکا با آن گاو میش می‌کشند و بسیار اسلحه خطرناکی است زیر بغل پسر جوان و پاک و بی‌گناه و فریب خورده علی ایوب بیک نماینده و معاون مجلس شورای ملی قرار داده هفت گلوله را پشت سرهم در سینه و قلب و معدہ او خالی می‌کند و افسر جوان بد بخت خونین و مشبک شده روی زمین می‌افتد. بعد هم دستور می‌دهند جنازه شوهر فریب خورده را بدون انتقال به پزشکی قانونی، ببرند و در گورستان عمومی دفن کنند و حتی صورت مجلس هم تهیه نمی‌شود.^(۱)

حالاً گند این کار درآمده است. همه مردم در قاهره و مصر از این ماجرا صحبت می‌کنند و عموماً به فاروق بد می‌گویند، و اکنون که جنگ تمام شده گاهی روزنامه‌ها نیشی به قضیه می‌زنند.

مثلاً یکی از خلبانان مصر به من گفت: «در یک مجله فکاهی مصر نوشته شده بود انسان هیچ وقت نباید به یک مهمانی که یک شخص بزرگ در آنجا حضور دارد برود و وقتی رفت باید آن قدر بماند که خبر رسیدن آن بزرگ به خانه خودش (یعنی خانه خود بزرگ) به مجلس برسد. انسان هیچ وقت نباید در مهمانیها خانم خود را از نظر دور بدارد و خوب است همیشه چند قرص آسپرین همراه داشته باشد تا خانمش به این بهانه به منزل نرود.» البته در ارتش سلطنتی مصر چشم هیز بودن فریق‌ها (سپهبدها) و لواهها (سرلشکرها) و

۱- دکتر غنی در یادداشت‌های خود به این واقعه اشاره می‌کند. ضمناً یکی از جرائم که دادگاه انقلاب مصر بس از انقلاب ۱۹۵۲ در مورد جنایات رفجایع فاروق به آن رسیدگی می‌کرد همین قضیه بود که به دلیل خروج فاروق به **نجایی نرفتند**.

زعیم‌ها (سرتیپها) نسبت به ناموس زیرستان بسیار معمول است و همه این
ژنرالها چون شنیده‌اند که یکی از کارهای ناپلئون بناپارت در دوران اقامت
کوتاهش در مصر این بود که زن یکی از ستوانهای زیر دست خود را فرزد و
خود او را به دنبال نخود سیاه به اروپا فرستاد، برای اینکه در همه کارهای خود
شبیه ناپلئون باشند خیانت به ناموس زیرستان خود را یک هنر فرماندهی
می‌دانند و به همین علت بسیار منفور هستند.

افسر جوان سخنان خود را به پایان می‌رساند. اشرف نگاه تحقیرآمیزی به فوزیه
می‌افکند و می‌گوید:

امشب در جمع ما شاعر شیرین سخن و چکامه سرای بزرگ معاصر استاد
صادق سرمد حضور دارند که من مخصوصاً ایشان را دعوت کرده‌ام شرفیاب
شوند و قصیده‌ای را که پس از سفر اخیرشان به کشور مصر سروده‌اند و قرار
است در مجلات و ماهنامه‌های ادبی بزرگ کشور به چاپ برسد قبل‌از شرف
عرض همایونی بگذرانند. البته اعلیحضرت گاهی استادی مانند علامه
دهخدا، استاد محمد قزوینی، دکتر غنی، و دیگران را در جلسات ادبی خاصی
که دوشهبه‌ها برگزار می‌فرمایند و آقايان افتخار صرف ناها در پیشگاه مبارک
را دارند به حضور می‌پذیرند.

من هم به سهم خود سعی می‌کنم عده‌ای از نویسندهان و شاعران جوان را
در قصر خودم گرد بیاورم و آنها را تشویق کنم.

شاد به نشانه موافقت سر فرود می‌آورد. استاد صادق سرمد قصیده بلندبالای خود
را با حالت خاصی به شرح زیر می‌خواند:

به چشم هر چه شنیدم ز داستان دیدم	به مصروفتم و آثار باستان دیدم
سفر گزیدم و بسیار ارمغان دیدم	به یادگار برد ارمغان، مسافر دهر
دو چیز از بد و از خوب توأمان دیدم	زجمع این همه آثار بی‌بدل به مثل
که بازمانده ز میراث خسروان دیدم	یکی نشانه قدرت یکی نشانه حرص
نه هیچ قاعدة قائم در این جهان دیدم	به قدرت است قوام جهان که بسی قدرت
ن دیدم آنچه من از دولت کیان دیدم	ولی به قدرت فرعونیان ز دانش و داد؛

همه غریبو و همه ناله و فغان دیدم
به کام یک تن، یک میان در زیان دیدم
از آن ز دولت فرعونیان نماند بس
درود بسر عجم و وارثان مسند جم
وقتی سرمد خواندن قصيدة زیبا و شیوا و آراسته به صنایع لفظی و سرشار از
فصاحت و بلاغت خود را به پایان رساند، سکوتی عمیق در جمع برقرار شد زیرا سرمد
با مقایسه ظریف تاریخ ایران و مصر، تقریباً آبرو و حیثیتی برای فراعنه کهن مصر که
فاروق خود را جانشین آنان معرفی می‌کرد باقی نگذارد، ایشان را مشتبه ظالم و ستمگر
و بیدادگر خوانده بود که غریبو ناله و فغان مردم مصر از دست ستم و یغماپیشگی آنان
به عرش رسیده بود.

فوزیه مات و مبهوت و سرافکنده در میان جمع نشسته بود. پوزخندهای تمسخرآمیز
حاضرین را کاملاً احساس می‌کرد. گرچه کسی آشکارا پوزخند نمی‌زد اما این شعر اثر
گفته‌های سرگرد نیروی هوایی را صدق‌چندان کرده و دیگر آبرویی برای خاندان سلطنتی
مصر باقی نگذارد بود. گویی این شعر پرده ناتمام نقاشی زشت و کریهی را که
گفته‌های سرگرد نیروی هوایی از جنایت و بی‌ناموسی و بی‌شرمی فاروق ترسیم کرده
بود به پایان می‌رساند.

در میان سکوت محض یک مرتبه اشرف با صدای بلند می‌گوید:
به افتخار استاد صادق سرمد کف بزنیم و شروع به کف زدن کرد.
دیگران نیز شروع به کف زدن و تبریک گفتن کردند. بعضی پیش رفته و با استاد
جوان که سخت هیجان‌زده شده است دست می‌دهند و او را می‌بوسند. فوزیه با رنگ
پریده درون کانایه فرو رفته است. چشم از استاد برنمی‌دارد و با حیرت و تأثیر چشم به او
دوخته است.

اشرف می‌گوید:

- این قصيدة جالب همین هفته در همه روزنامه‌ها و مجلات تهران چاپ
خواهد شد. به جواد آقا (جواد مسعودی) دستور می‌دهم مترجمین روزنامه
اطلاعات آن را به فرانسه ترجمه کنند تا در روزنامه ژورنال دو تهران نیز به چاپ

برسد. شفیق که دل خونی از فاروق دارد می‌گوید چرا به زبان هر بی نه، من آن را ترجمه و برای چاپ به مصر خواهم فرستاد.

فوزیه که مدت دو ساعت است شرح جنایات و تعرض و تجاوز برادرش به ناموس مردم مصر را از دهان افسر هوایی و سپس قصیده غرای صادق سرمد را در هجو فراعنه مصر و فرمانروایان آن سرزمین می‌شنود طاقت از دست می‌دهد و سر به زیر می‌افکند.

اشرف می‌گوید:

استاد عالی بود. لطفاً آن قسمت... آن چند بیت را دوباره بخوانید.
صادق سرمد شاعر جوان سرفرو می‌آورد و می‌پرسد:
کدام قسمت؟

... ولی به قدرت فرعونیان، آنکه نشان می‌دهد فراعنه هیچ آشغال و کثافتی نبودند و پدر مردم را می‌سوزانندند.

استاد دوباره می‌خواند:

ولی به قدرت فرعونیان ز دانش و داد ندیدم آنچه من از دولت کیان دیدم همه غرور و همه مستی ولی همه بیداد همه غریو و همه ناله و فغان دیدم به کام یک تن، یک قوم در غم و حسرت به سود یک تن، یک میان در زیان دیدم از آن ز دولت فرعونیان نماند بس اگرچه مانده بس آثار در میان دیدم

شفیق می‌گوید:

استاد در حق مردم مصر کم التفاتی کرده است.

سرمد می‌پرسد:

من کم التفاتی کرده‌ام؟

شفیق می‌گوید:

ای کاش درباره اوضاع امروز مصر و کاری که فرعون کنونی می‌کند نیز قصیده‌ای می‌سروید که حق مطلب ادا شود.

یکی از شاهدختها می‌پرسد:

مگر اعلیحضرت فاروق چه می‌کند؟

شفیق تبسم کنان می‌گوید:

ستون ساعت وسط پارک کاخ عابدین سه بار تاکنون سرنگون شده است.
زیرا اعلیحضرت ملک با چنان سرعتی در شب اتومبیل می‌راند که اتومبیل
اغلب وارد باغچه پارک شده و ستون ساعت را که شبیه ستونهای مصری قدیم
است که روی آن با خطوط و نقوش هیرoglیف کتیبه می‌نوشتند، سرنگون کرده
است.

اعلیحضرت عشق غریبی به زن، هر نوع زنی دارد. حتی زن استوارها و
درجه دارهای وفادار کاخ سلطنتی از تعقیب ایشان مصون نیستند. گاهی دختر
جوانی وارد مقاذه خرازی فروشی یا لوكس فروشی می‌شود، ناگاه اعلیحضرت
را در کنار خود می‌بیند که به وی خیره شده است و گستاخانه از او دعوت
می‌کند شب را با وی بگذراند. در ساعت بیکاری سگها، گربه‌ها، میمونهای
باغ و حشر سلطنتی را به ضرب گلوه مسلسل به قتل می‌رسانند و غرور خاصی
در خود حس می‌کنند، به کاباره‌ها می‌روند و زنان رقصه را با همان لباس رقص
از سن ریوده به قصر خود می‌برند، مأمورین ایشان در محلات پایین شهر قاهره
در شیره کشخانه‌ها تنبک‌زن و مارگیر و میمون باز و چشم‌بند و آتش‌باز را
برداشته به قصر عابدین می‌کنند تا اعلیحضرت سرگرم شوند.

شرف می‌گوید:

احمد درست می‌گوید. خود من که در مصر بودم همه جا می‌شنیدم که مردم
از برادر علیا حضرت فوزیه بد می‌گویند. حتی درباره مادر ایشان علیا حضرت
نازلی نیز سخنان قبیحی می‌گفتند که من خجالت می‌کشیدم آن‌ها را گوش
بدهم.

می‌گویند اعلیحضرت هم زنیاره هستند و هم هم جنس باز... نام عده زیادی
را می‌برندند. واقعاً این وضعیت برای یک کشور مهم اسلامی قباحت دارد.
فوزیه که تا این لحظه درون کانایه فرو رفته بود و هیچ سخنی نمی‌گفت، از جا
بر می‌خیزد و به طرف در خروجی سالن به راه می‌افتد.

محمد رضا می‌پرسد:

علیا حضرت کجا تشریف می بردند؟

اشرف با تمسخر می گوید:

تازه اولش است، کجا می روی خانم؟

فوزیه به گریه می افتد. مانند زمان کودکی اش در قاهره یا اسکندریه که با برادرش فاروق یا خواهرش فائزه دعوایش می شد و می گریست شروع به گریستان می کند. شانه هایش به شدت تکان می خورد. سعی می کند با انگشت اشکهایش را از رخسار پاک کند.

ملکه مادر می گوید:

انگار دیوانه پشده است.

یکی دیگر می گوید:

رفتارش شبیه غربتیهاست.

سومی می گوید:

به تو چه ربطی دارد خانم. می خواهند درباره پادشاه مصر صحبت کنند.

تو که ایرانی هستی! ایرانی الاصل! تو که دیگر مصری نیستی!

کلمه ایرانی الاصل باعث خنده حضار می شود. فوزیه بی اندازه متأثر شده و اشک

ریزان می گوید:

او هر کس باشد، برادر من است. تنها برادر من... ما با هم بزرگ شدیم. آخر

چرا اینقدر با من و او دشمنی می کنید؟

اشرف می گوید:

او دشمنی کرد که ما دشمنی می کنیم. مردک احمق جلوی در مسجد،

برادرهای مرا پذیرفت. در مراسم تشییع جنازه پدر ما شرکت نکرد، ولیعهد

پررو و احمدش را فرستاد، به خود من چشم داشت. صدتا تلگرام به تهران

مخابره کرد که مانع ازدواج من و احمد شود.

فوزیه ناگهان مانند ماده ببری خشمگین می شود. بانگ بر می آورد:

تودیگر ادعای شرافت و نجابت نکن. مطبوعات مصر عکسهايت را با آن

حالت زننده در حال رقص در کتابهای قاهره و اسکندریه چاپ کرده اند.

برای او تعریف کرد نازلی گفت از دختر دعوت خواهد کرد تا در تعطیلات آینده همراه آنها باشد.

نازلی سعی خود را کرد ولی دختر دعوت او را نپذیرفت و از آن پس به قصر نرفت. او امروز زنی چاق و شوهردار است و در حومه قاهره زندگی می‌کند.

فاروق برای مدتی ناراحت و تسلي ناپذیر بود. مخالفت دختر را توهین مقام خود تلقی کرد ولی ناراحتی که برای یک جوان پیش می‌آید زود هم فراموش می‌شود.

چند ماه بعد چشمش به دختر یکی از ندیمه‌های دربار افتاد. خانواده سلطنتی برای گذرانیدن تعطیلات در سنت موریتس آماده می‌شدند فاروق که هنوز پیشنهاد قبلی مادر را فراموش نکرده بود تصمیم گرفت روز بعد از دختر دیدن کند. از او دعوت کند همراه آنها برود. این نقشه فکر او را به خود مشغول داشته بود بطوریکه خواب به چشمانش راه نیافت - بقدرتی مسئله برایش مهم بود بطوریکه لازم دانست فوراً تصمیم بگیرد. شب از نیمه گذشته بود. با عجله بستر را ترک گفت و بطرف اطاق مادر راه افتاد.

بدون مقدمه گفت اگر صفحی ناز با ما نیاید به سویس نخواهم رفت ملکه نازلی از حضور ناگهانی فرزند در شگفت نشد زیرا فرزندش کراراً بدون اطلاع قبلی نزد او می‌رفت. شگفتی او از این جهت بود که فاروق برای اولین بار درباره یک دختر جدی حرف می‌زند.

صفی ناز ۱۵ سال داشت. دوست صمیمی شاهزاده خانم فوزیه بود. بدون قاضی دادگاه تجددنظر بود.

فاروق این دختر را همراه فوزیه دیده بود ولی با او صحبت نکرده بود ملکه نازلی به کنایه گفت:

- عشق آنهم با یک نظر؟

فاروق جواب داد:

- نه مادر می‌وahم همراه ما بیاید. میل دارم همین حالا اقدام کنید.

- این ممکن نیست.

ملکه با صدای گرفته گفت:

- هر چیزی ممکن است.

فوزیه فریاد می‌زند:

اینجا یا جای من است یا تو... من به قاهره بازخواهم گشت. من طلاق خواهم گرفت.

اشرف جیغ می‌کشد:

راه باز، جاده دراز. هرگوری که می‌خواهی برو بیچاره بعد بخت تمام تلفنها یست را گوش داده‌ایم... تمام حرکات و سکنات را دیده‌ایم. خیال کردی اینجا هم مصر است! مادرت نازلی فاسقهای تاق و جفتش را با خود به تهران آورده بود. دیدی که پدر بزرگوار مرحوم چه خوب حقش را کف دستش گذاشت. آنقدر عصبانی شد که فریاد زد کاخ مرمر روسپی خانه نیست. به این «روسپی» بگویید به مصر بازگردد و آبروی ما را نریزد. دخترک؛ خیال می‌کند ما مفز خر خورده‌ایم، چشممان کور است و گوشمان کراست، دارد آبروی مملکت را می‌برد، رسوا شدیم، چه تحفه و سوغاتی به ایران آوردیم. آن هم از چه خانواده‌ای؟ از صدر تا ذیل فاسد.

فوزیه فریاد کشید:

خفه شو نانجیب، به مادرم اهانت نکن...

- تنها مادرت نیست، خواهرانت هم هستند، برادرت هم هست. ولیعهد سالخورده کشورتان هم هست. همه بیمار جنسی هستید، خود تو هم بیمار هستی. بیماری بدی داری که برادرم ده ماه اتاق خوابش را از تو جدا کرد.

فوزیه به شیون می‌افتد. فریاد می‌زند:

خفه شو پست، پست. می‌دانم دلت از کجا می‌سوزد. از آنجا که برادر تاجدارم به شوهر دزد قاچاقچی تو عنوان پاشایی نبخشید... عنوان پاشایی را که قرار نبوده به هر بی‌سر و پایی ببخشند.

- برادر کثیف و قواد و جنایتکار تو یک معجون و ملجمه عجیبی از هر نوع رذالت و خبائث است. آن قواد را همه می‌شناسند. خودم در مصر شنیدم که او یک فاعل و مفعول مرکب است، یک هم جنس باز بی‌آبروی پست وحشی. آیا بگوییم که شمع در مقعد خود فرو می‌کند؟ شخصی از بزرگان درباره شبی در

یک محفل دوستانه که جمیع از ایرانیان حضور داشتند به من گفت که فاروق برادرت چهار عقده او دیپ است دلیل سختگریهای او به نازلی نیز عشقی جنون‌آمیز است که از کودکی به مادرتان داشته است. به من گفتند که تو نیز چهار عقده الکترا هستی. یعنی از مادرت نفرت داری و به پدرت که مرده است عشق می‌ورزی. اختلاف تو و مادرت نیز از این عقده ناشی می‌شود. همه اعضای خانواده شما بیمار جنسی، سادیست یا مازوخیست هستند. برادر تو به هرزی چشم طمع می‌دوزد، از زن افسرگار دش تا خواهر اسماعیل شیرین بیک یار محترم، شنیدی که از زن افسرگار دخود نگذشت. دربار برادر تو پُراز قوادان و پاندازان است.

- تو چی؟ تو خودت چی؟ آیا تو به خوابگاه او نرفتی؟ آیا تو به بهانه بحث درباره ازدواجت با این مرد، مدت‌ها با برادرم خلوت نکردی؟ اما تو نسبت به او نفرت پیدا کردی زیرا او فقط تورا برای یک شب می‌خواست و دیگر هیچ! اشرف یک شمعدان بزرگ نقره را از روی میز بر می‌دارد و به دست می‌گیرد. قبل از دو شمعدانی به رسم امریکاییها به هنگام صرف شام، شمع برافروخته بودند که حال شمعهای هر دو خاموش شده بود. اشرف شمعدانی سنگین را بر می‌دارد و جیغ‌زنان و گریه‌کنان آن را به سوی سر فوزیه پرتاپ می‌کند. همه از حیرت و وحشت فریاد می‌کشند.

- نه. نه. نه. نکن... خطرناک است. دستش را بگیرید.
اگر شمعدانی به سر خواهر پادشاه مصر اصابت کند؟... چه روی خواهد داد، فوزیه به چابکی مانند آن زمان که در باغ کاخ رأس‌التلین با برادر و خواهرانش الکدولک بازی می‌کرد، سر خود را می‌دزد. شمعدانی به پنجره بزرگ اتاق می‌خورد و آن را در هم می‌شکند. صدای وحشتناک شکستن قاب شیشه، همه نگهبانها را به طرف عمارت می‌کشند.

چند خانم درباری فوزیه و چند خانم اشرف را گرفته از هم دور نگهداشتند. شاه خشمگین، افسرده و نیمه گریان است. دو شاهزاده خانم می‌غرنند و به هم دشنام می‌دهند. بالاخره فوزیه را از اتاق خارج می‌کنند. او آن شب را در خوابگاه خود که از

خوابگاه شاه جداست به صبح می‌رساند و روز بعد سحرگاه به رزیدانس سفارت مصر می‌رود. ثابت پاشا سفیر کبیر اظهارات ملکه را با حیرت و به دقت شنیده فوراً مراتب را به صورت تلگرامی مفصل به قاهره گزارش می‌دهد.

شاد ساعت ۹ صبح به فوزیه تلقن می‌کند. موافقت خود را با درخواست مکرر او برای چند هفته سفر به مصر اعلامی می‌نماید. از فوزیه به خاطر رفتار نامناسب خواهرش عذرخواهی می‌کند و به فوزیه این طور نشان می‌دهد که عذرخواهی شوهرش را پذیرفته. فوزیه بقصر سلطنتی باز می‌گردد و متوجه می‌شود که صبحگاه شهناز را نزد او نیاورده‌اند. به دستور شاه شهناز به کاخ ملکه مادر منتقل شده و مادرش از دیدن او محروم می‌گردد.^{۱۰}

فوزیه به مصر بازمی‌گردد

شاهزاده خانم غریب بدون داشتن پشتونه و تکیه‌گاه محکم و با وجود عناد خواهر شاد دیگر جائی برای خود در قصر نمی‌بیند از این رو تصمیم می‌گیرد به موطن خویش باز گردد.

روز ۲۶ خرداد ۱۳۲۴ تلگرافی از طرف دربار شاهنشاهی ایران تصمیم حرکت فوزیه به سفارت کبرای شاهنشاهی ایران در قاهره اعلام می‌گردد:

علیاًحضرت ملکه فوزیه پهلوی بر حسب دعوت اعلیاًحضرت فاروق جهت دیدار خاندان مصر روز چهارشنبه سی‌ام خرداد ساعت ۸ صبح با هواپیمای مخصوص به مصر مسافت می‌فرمایند در کاخ آنتونیادیس در اسکندریه که از طرف اعلیاًحضرت ملک در اختیار اعلیاًحضرت گذاشته شده است اقامت خواهند کرد. حسب الامر مطاع ابلاغ می‌نماید مراتب را به استحضار دربار مصر رسانده و با اولیای امور خارجه ترتیبات تشریف فرمایی و تجلیلات لازمه را فراهم فرمایید...

تشریفاتی را که از طرف دربار مصر تهیه می‌شود تلگراف فرمایید.

۴۵۵ - وزیر دربار شاهنشاهی

همان روز تلگراف دیگری از طرف وزارت امور خارجه ایران به سفارتخانه ایران در قاهره می‌رسد و مذکور می‌گردد تاریخ فوزیه سی و یکم خرداد می‌باشد که با توجه به مخدوش بودن تاریخ آن، از تهران سؤال می‌شود تاریخ حرکت دقیق فوزیه چه روز و چه ساعتی است؟ جوابی بدین مضمون می‌رسد:

- تاریخ حرکت سیام خرداد می‌باشد. ضمناً از طرف دربار ایران نیز تلگرافی اطلاع می‌دهند. بانوی دیگر، همسر تیمسار یزدان پناه و خانم محسن قرگوزلو و سرهنگ امینی همراه فوزیه او را تا مصر مشایعت می‌نمایند.

تلگرافی در این زمینه مخابره شد:

موکب مبارک علیا حضرت روز چهارشنبه سیام خرداد ساعت شصت
بعد از ظهر وارد «فروندگاه نزهت» در اسکندریه شدند.

فوزیه می‌خواهد بداند روزنامه‌های ایران درباره او چه نوشته‌اند از این رو دستور می‌دهد جراید ایران را برایش بفرستند:

در تاریخ ۲۴/۴/۵ تحت تلگراف شماره ۱۳۸ به دفتر مخصوص
شاهنشاهی اطلاع می‌دهند که علیا حضرت ملکه مقرر فرمودند روزنامه‌های
تهران مرتبأ برایشان فرستاده شود.

فوزیه با فرستادگان همسرش خیلی سرد برخورد می‌کند. یادداشت یکی از همراهان ایرانی به خوبی نشان می‌دهد که فوزیه تا چه حد نسبت به همسر و اطرافیانش دلسوز و بی‌تفاوت شده است:

حسب الامر به قصر قبد رهسپار شدیم. اتومبیل‌های روسای دربار و آجودان‌های ملک هم تا قصر مشایعت کردند. سایر مستقبلین در فروندگاه مرخص شدند پس از کمی استراحت و صرف شربت علیا حضرت ملکه توسط رئیس تشریفات پیغام دادند که فرمایشی با مخلص و آقایان تیمسار یزدان‌پناه و قرگوزلو ندارند. ساعت یک و نیم بعد از ظهر به اتفاق آقایان به سفارت آمدیم شب با تلفن خبر دادند...

«جم»

فوزیه به تلگراف‌هایی که از تهران از طرف همسرش می‌رسد، پاسخ نمی‌دهد:
تلگراف اعلیحضرت موقعی که علیاحضرت در حلوان تشریف داشته‌اند
رسید و آن را پاسخ خود تصور فرموده پاسخی صادر نشده است و تاکنون از
طرف پیشگاه شاهنشاهی دو تلگراف...

۱۶۵ - جم

فوزیه از بازگشت طفره می‌رود:
۱۳۲۴-۴/۳۰ تلگراف...

بر حسب فرمان مبارک ملوکانه ابلاغ می‌شود معلوم فرمایید علیاحضرت
ملکه کسی مراجعت خواهند فرمود؟
و باز هم:

۱۵ - مرداد ... خواهشمند است تاریخ حرکت علیاحضرت را تلگرافید.

علا

پاسخ:
- علیاحضرت تا آخر رمضان در قاهره تشریف دارند.

جم

و باز هم اصرار دربار ایران:
۲۵ مرداد ۱۳۲۴ از طرف مخصوص شاهنشاهی به سفارت ایران در قاهره
تلگراف شماره ۲۰۱ به عرض پیشگاه مبارک ملوکانه رسید مقرر فرمودند
استعلام نمایند علیاحضرت ملکه قطعاً چه تاریخی برای تهران حرکت
می‌فرمایند...

۷۳۰ - شکوه

پاسخ قطعی:
از طرف سفارت به دفتر مخصوص شاهنشاهی
دفتر مخصوص شاهنشاهی با رمز محترمانه شخصاً کشف فرمایید امروز
اعلیحضرت ملک این جانب را احضار نموده، فرمودند خبر بسیار بدی برای

شما دارم و آن این است که علیا حضرت فوزیه نمی خواهند دیگر به ایران مراجعت نمایند. شرح مفصلی هم از سوء رفتاری که نسبت به علیا حضرت شده ذکر فرمودند: بهتر است طیاره گرفته خودتان تهران رفته مطالب را حضوراً به اطلاع شاه برسانید. عرض کردم بین زن و شوهر از این اختلافات پیش می آید امیدوارم با حُسن تدبیر اعلیا حضرت مرتفع بشود. جواب دادند مطلب اصلاح شدنی نیست اینک کسب تکلیف می نماید...

جم

پاسخ دربار ایران، داستان «من می گویم نر است و تو می گوشی بدوش» رامهداق می بخشد:

دو نامه عطف به تلگراف جنابعالی فوراً به وزارت دربار شاهنشاهی ابلاغ شد هر هفته با هواپیما برای علیا حضرت ملکه خاویار تقدیم دارند[!!]
۷۷۷ - شکوه

روز ۲۴/۶/۸ تلگرافی از وزارت امور خارجه به سفارت می رسد که
شماره ۲۲۴ به عرض پیشگاه همایون... رسید فرمودند جنابعالی به هیچ عنوانی نباید حرکت نماید

۹۳۹ سپهبدی ۴ شهریور

تهران بعداً تغییر عقیده داده و جم را به ایران فرا می خواند:
به آقای سرهنگ امینی اطلاع بدھید به اتفاق خانم آقای سپهبد و ارفع به تهران مراجعت نمایند آقای قراگزلو حسب الامر در قاهره بمانند. به خانم جم اطلاع دهید اعلیا حضرت فرمودند ده روز تهران باشم مقارن حرکت وزیر دربار - علا - حرکت کنم.

۸۱۷ - جم

داماد پشیمان به تکاپو و التماس می افتد:

بر حسب فرمان ملوکانه ابلاغ می شود روز ۲۴ اسفند جاری که مصادف با جشن عقد کنان علیا حضرت ملکه است، دسته گلی خیلی مجلل و عالی تهیه بفرمایید و حضور معظم الها تقدیم دارید ضمناً قسمت ذیل را نیز که عین

فرمایشات ملوکانه است هم به فارسی و هم به فرانسه مترجم از طرف
قرین الشرف به پیشگاه ملکه تقدیم فرمایید:
در اینروز که مرا به یاد هفت سال پیش می‌اندازد از اظهار محبت و علاقه
نمی‌توانم خودداری نمایم و یادگارهای خوب و خاطره‌های گذشته در برابر من
مجسم است.

۸۴۴ - شکوه

مکالمات بین ملک فاروق و فرستاده شاه

شماره ۱۶۹۵ - اول آبانماه ۱۳۲۶

دفتر مخصوص شاهنشاهی

توضیح: دربار ایران تلاش همه جانبیه‌ای جهت بازگردانیدن فوزیه همسر شاه به عمل آورد، اما کوشش‌ها همه بی‌نتیجه ماند، در این میان شگفت‌انگیز آن که هر چه مصر بیشتر جواب رد می‌داد تهران بیشتر پافشاری می‌کرد تا جائی که آقای دکتر قاسم غنی - نگارنده بیشتر سطور این کتاب - شخصاً از طرف دربار ایران نزد ملک فاروق می‌رود و مصرانه می‌خواهد پیام شاد ایران و دخترش شهناز را به گوش ملکه رمیده و آزرده برساند، آیا تا چه حد موفق می‌شود، گفتار زیر و ممارستی که وی به خرج داده و پاسخ‌هایی که دریافت نموده در این مورد سخنگو است و ارزش تاریخی بسزائی دارد.

عین گفتار او را برای ثبت در تاریخ در اینجا منعکس می‌کنیم، منتهی در پاره‌ای که گفتارها کسالت‌آور و از مقوله خارج است به صورت نقطه‌چین از آن می‌گذریم...

نماینده دربار ایران، آقای دکتر قاسم غنی برای پی‌گیری جریان به قاهره و به قصر عابدین می‌رود بلکه بتواند آب رفته را به جوی بازگرداند. او در بد و ورود با رئیس تشریفات و کبیرالامنای دربار مصر دیدار می‌نماید و عجولانه سراغ فوزیه و دفتر مخصوص او را می‌گیرد. این امر از آن جا ناشی می‌شود که ملکه‌ها برای خود در ایران فوراً دفتر و دستگاهی برپا می‌کردند و بساط حکمرانی - حکومت در حکومت - را در می‌انداختند. صحبت او را در بد و ورود با مقام مصری می‌شنویم:

به قصر عابدین رفته دفتر تشریفات اعلیاً حضرت ملک فاروق و
علیاً حضرتین ملکه فریده و ملکه نازلی را امضا نمودم.

جناب آقای عبداللطیف طلعت پاشا کبیرالامنای که انتظار ورود این جانب را داشت چند دقیقه پذیرانی نمود. در ضمن صحبت از ایشان پرسیدم که آیا علیاً حضرت ملکه فوزیه هم دفتر دارند که امضاء نمایم؟ اظهار داشت: ایشان دفتری ندارند. یک ساعت بعد از ظهر به مسجد رفاعی که مدفن ملک فؤاد بود و جنازه رضاشاه نیز در آنجا امامت است رفته دو دسته‌گلی را که از بیروت به